

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

792.7

Szerző:

Cím: *Kabarék nyitva, orfeumok zárva.*

Hely

Idő

"1917"

Forrás:

Magyar Szólap

Személy

Bp

(Hely)

1917/10.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

79 351.758.1 "1917"

Kabarék nyitva, orfeumok - zárva.

Küldöttség a belügyminiszternél.

A mai nappal lépett életbe a szénhiány következtében kiadott új zárórarendelet, a mely míg egyrészt a záróra visszatolásával sújtja a színházakat, a muzikát, a kávéházakat és vendéglőket, addig az orfeumi előadásokat bizonytalan ideig végkép beszünteti. A mai napig bizonytalanság volt a tekintetben, vajjon a kabarék is az orfeumszakaszba tartoznak-e, délben azonban a belügyminiszter megbízásából *Markovitch* Ince főkapitányhelyettes tudatta a kabarék tulajdonosaival, hogy *vanuk a színházszakasz a mérvadó*. E rendelkezés értelmében *este tíz óráig megtarthatják előadásukat a Modern Színpad, az Apolló-kabaré, az Érdekes kabaré* és a *Dembinszky-utcai Csakó-féle színpad*. A kabarék minősítésénél ugyanis az az elv érvényesült, hogy miután ételeket és italokat nem szolgálnak fel bennünk, színházjellegűek.

A budapesti öt orfeum körülbelül ezerkétszáz embert foglalkoztat, köztük mintegy száz német artistát, akik, szerződésük felbomolván, valószínűleg szintén állástalanok maradnak. Az orfeumtulajdonosok egy ideig talán még fizetni fogják tagjaikat, de miután nem tudják, hogy orfeumuk zárvarar-

tása meddig tart, el fogják bocsájtani az alkalmazottakat. *Vázsonyi* Vilmos vezetésével ma délben nagy küldöttség járt *Sándor János* belügyminiszternél, amelynek tagjai orfeumigazgatók és artisták voltak. A bizonytalan helyzetben valami támaszpont nyújtását kérték a belügyminisztertől, nevezetesen az iránt, hogy a *játékszűnet meddig tarthat*. Az igazgatók több proposíciót terjesztettek még elő, amelyeket *Vázsonyi* tolmácsolt.

— A színházak és orfeumok között ma-nap nincs lényeges különbség — mondta *Vázsonyi*. — Az orfeumok rövid egyfelvonásos darabokat adnak elő tulnyomóan és kiváló művészi erők működnek közre a darabokban. Előkelő fővárosi színházak művészei szerződnek az orfeumokba. Az orfeumok teljes bezárásának okát nézetem szerint az is szolgáltatta, hogy a háborúval összefüggő nem férő mulatozások, amik egyes dalszarnokokban történtek, szembeötlött azoknak, akik külföldről vonultak át Budapesten. Az öt fővárosi orfeum, amelynek küldöttségét vezetem, szívesen beleegyeznek abba, hogy vállalatuknak a háború tartamára adják meg a színházjellegű, vagyis hogy az étel- és ital-kiszolgálása szüneteljen, illetve a

színházi buffetek mértékére szorítkozzon a kiszolgálás bennük. A teljes játszási tilalom a személyzet és a nagyszámú műszaki alkalmazott egzisztenciáját nyomorítja meg, az orfeumigazgatók nem tudván ugyanis, hogy a szünet meddig tart, csak bizonyos ideig tudnak alkalmazottaik sorsáról gondoskodni. Kérjük, méltóztassék az étel és ital korlátozását elrendelni, de az orfeumokat is úgy osztályozni, mint a színházakat. Méltóztassék az államrendőrségnél információkat szerezni az iránt, vajjon a szóbanforgó öt etablissement nem produkál-e oly nivós előadásokat, mint a színházak. Mi a pezsgőzést nem védjük.

Vázsonyi után *Káldor* ügyvéd, a német főkonzul megbízottja terjesztette elő a főkonzulátus ama kérését, hogy a mintegy száz főből álló, Budapesten tartózkodó német artista-tábor számára valamely megélhetési mód biztosíttassék! Talán olyanformán, hogy engedjék meg, hogy az orfeumok hetenként egy-két előadást tarthassanak. A német artisták teljesen pénztelenül állanak, hiszen a határon át nem engedtek nekik sem nagyobb összegű pénzt, sem ékszereket kivinni.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Szerző: -

Cím: *Kabarek nyitva, orfeumok - zárva.*

Forrás:

Magyar Hírlap

Bp.

(Hely)

1917. II. 10

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX cs.

Sándor János, belügyminiszter válaszulván a küldöttség szónokainak szavaira, kijelentette, hogy örül, hogy az orfeumlajdonosok és artisták komoly hazafiséggel és nyugalommal terjesztik elő kívánságukat. Kijelenti, hogy a kormány csak parancsoló szükségéből cselekedett. Ezidőszerint olyan kevés a szén, hogy csak nagy óvatossággal lehet a nagyobb bajokat elkerülni. Az orfeumoknál azonban nagyobb közönségű intézményeket: iskolákat, múzeumokat, képtárakat is be kellett zárni és a kormány úgy gondolta, hogy sorrend szerint ezután az orfeumoknak kell következniük.

— Mi nem akartuk nivó szerint sorozni — mondotta — vagy leszállítani a mulatók presztizsét, de valahol el kellett kezdeni. A sajtó napok óta szellőzteti azt a kérdést, hogy vajjon a szénmegtakarítás szempontjából helyes-e ez az intézkedés. Ezt ne vitasuk, mert ez a kérdés eldőlt. Más államok is így cselekedtek és pedig olyanok, amelyek speciálisan a mi szempontjainkból fontosak, mert a szénszükséglet egy jelentős részét tőlük kapjuk. Hogy álláspontunk erősebb legyen, hogy meg legyen a bázis kívánságaink hangoztatására, a kormány megtette ezeket a szükséges intézkedéseket. Bécsben, Németországban is hasonlóan bezártak egyes szórakozóhelyeket, lehet, hogy másokat, de mi az orfeumok bezárását tartjuk helyesnek. *Ha a szünet hosszabb ideig tartana, gondoskodunk, hogy a legszegényebb alkalmazottakon segítve legyen. Addig az önök hazafias kötelessége, hogy fizessék alkalmazottaikat. A német artistákhoz is ugyanaz a szavam, mint önökhöz, mert hiszen őket,*

mint hű szövetséges polgárainkat, egyenlő bánásmódban részesülnek mindenben. Ők tudják azonban azt is, hogy náluk is bizonyos korlátozások történtek.

Ma még nem rendelkezünk kellő mennyiségű szénrel a fővárosban, de pár nap alatt talán olyan szénmennyiség halmozódik fel, hogy idővel enyhíteni lehet a rendeletet. Mindent megteszünk, hogy a tilalmat a lehető legrövidebb idő alatt mérsékeljük. Hogy a szénellátás biztosítása körül milyen gondoskodást tanúsított a kormány, arra koránaján egy éppen Vázsonyi képviselő urhoz közelálló előkelő államvasuti tisztviselő, azonkívül legfelső helyről is támogatnak minket és az idő is segítségünkre van, amely egyre enyhébbre válik. Fix terminust az orfeumok megnyitására nézve ma még nem mondhatok, csak annyit, hogy az csak az elkerülhetetlen szükségessé időig fog tartani.

A miniszter szavai után Bálint Dezső a Royal Orfeum tulajdonosa szólalt fel és kijelentette, hogy Németországban egészen más rendszabályokat léptettek életbe a szórakozó helyek bezárása tekintetében, mint nálunk, sőt azok egy részét már meg is szüntették.

A miniszter kijelentette, hogy szívesen veszi, ha az erről szótó adatokat felterjesztik hozzá, ő akkor nyomban tanulmányozni fogja a kérdést.

omda 1918